

De VNG krijgt regelmatig vragen van gemeenten over vaktherapie en de jeugdhulp. De VNG heeft daarom dit document opgesteld.

Wat is vaktherapie?

Vaktherapie is de overkoepelende naam voor de volgende vaktherapeutische disciplines: beeldende therapie, danstherapie, dramatherapie, muziektherapie, psychomotorische therapie, psychomotorische kindtherapie en speltherapie. [Vaktherapie](#) is een non-verbale behandelvorm die uitgaat van doen en ervaren.

Wat is een vaktherapeut?

Een vaktherapeut is gespecialiseerd in een van de bovenstaande vaktherapeutische disciplines. Een vaktherapeut heeft een erkende opleiding op HBO/master niveau voor vaktherapie volbracht. Een erkende opleiding is een door de NVAO¹ geaccrediteerde opleiding, een door de verenigingen erkende bachelor of masteropleiding in een van de vaktherapeutische beroepen of een door de beroepsverenigingen erkende buitenlandse bachelor of masteropleiding.

Valt vaktherapie binnen de jeugdhulp?

De vaktherapeut is een van de categorieën hulpverleners die een rol speelt in de brede jeugdhulp. Vaktherapie wordt aangeboden in de jeugdhulp, waar kinder- en jeugdpsychiatrie onderdeel van uitmaakt, verstandelijk gehandicaptenzorg, maar ook buiten de jeugdhulp: in het speciaal onderwijs, revalidatie, asielzoekers/vluchtelingen en ziekenhuizen. Daarnaast zijn er ook vrijgevestigde vaktherapeuten.

De Jeugdwet schrijft niet voor welke vormen van hulp er onder jeugdhulp vallen. De wettelijke opdracht is resultaatgericht geformuleerd. De in te zetten voorziening moet de jeugdige in staat stellen gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid, voldoende redzaam te zijn en maatschappelijk te participeren. Voor de vraag wie welke jeugdhulp nodig heeft, dient de gemeente zich te baseren op het oordeel van een ter zake deskundige en de professionele standaarden/ richtlijnen te respecteren. Dat betekent dat vaktherapie indien passend, ingezet kan worden als jeugdhulp.

¹ <https://www.nvao.net/over-nvao> . De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) is in 2005 als onafhankelijke, binationale accreditatieorganisatie bij Verdrag opgericht door de Nederlandse en Vlaamse overheid om een deskundig en objectief oordeel te geven over de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen.

Moet een vaktherapeut in het SKJ-geregistreerd zijn om jeugdhulp te mogen bieden?

Vaktherapeuten kunnen zich niet registreren bij het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) maar zij kunnen als niet-geregistreerd professional worden ingezet op basis van de 'tenzij-bepaling' (zie sturing door gemeenten op vaktherapie). Voor vaktherapeuten geldt dat zij een eigen specialisme hebben en over specifieke expertise beschikken. Een manier om de specifieke vakbekwaamheid van een vaktherapeut te onderbouwen is registratie in het Register Vaktherapie. Vaktherapeuten kunnen zelfstandig worden ingezet bij complexe problematiek. (zie ook <https://skjeugd.nl/veelgestelde-vragen/moet-vaktherapeut-ski-geregistreerd/>). Het is aan gemeenten hoe zij die tenzij-bepaling invullen en of ze vaktherapeuten inzetten bij complexe problematiek, het Kwaliteitskader Jeugd geeft daar richting voor.

Sturing door gemeenten op vaktherapie

Gemeenten zijn opdrachtgever in het nieuwe jeugdhulpstelsel. Zij hebben een aantal instrumenten om op vaktherapie te sturen. Het is aan gemeenten hoe ze die sturing vormgeven. Ze kunnen dat op de volgende manieren doen:

1. Sturing op de kwaliteit van vaktherapeuten via de inkoop.
 - a) Vaktherapeuten worden ingezet in combinatie met BIG- of SKJ geregistreerde professional: op die manier worden kwaliteitseisen gesteld aan de professionals met wie een vaktherapeut werkt.
 - b) In de gevallen dat de toegang vaktherapie als losse interventie inzet, kunnen ze ingezet worden op basis van de [tenzij-bepaling](#) in de jeugdwet..
2. Sturing via de toegang: veel gemeenten hebben de eerste lijn in het stelsel belegd bij wijkteams, jeugdteams of het CJG. Via de toegang moeten lokale teams bepalen of inzet van vaktherapie als losse interventie nodig is en de afweging maken of dit op basis van de 'tenzij-bepaling' kan worden ingezet.

Welke waarborgen kent het Register vaktherapie?

Vaktherapeuten kennen een eigen Register Vaktherapie en een [beroepscode](#). Een bij het Register Vaktherapie geregistreerde vaktherapeut voldoet aan alle opleidingseisen die aan vaktherapeuten gesteld worden en is actief bezig met bij- en nascholing en supervisie of intervisie. Voor de bij de FVB aangesloten vrijgevestigde vaktherapeuten heeft de FVB een klachtenprocedure ingericht.

Wordt vaktherapie vergoed vanuit de aanvullende verzekering?

Vaktherapie maakte voor 2015 als onderdeel van een multidisciplinaire GGZ behandeling van een DSM IV-stoornis onderdeel uit van het basispakket. Enkele zorgverzekeraars vergoedden losstaande vaktherapie gedeeltelijk uit de aanvullende verzekering. Ze doen dat ook na 1 januari 2015. Een gemeente kan bij een verzoek voor de inzet van vaktherapie dus vragen of ouders aanvullend verzekerd zijn.

Inkoop van vaktherapie

Vaktherapie als losse interventie wordt meestal aangeboden door vrijgevestigden. Op [deze pagina](#) vindt u een specifieke handreiking voor inkoop en vrijgevestigden.

Vaktherapie en PGB

Vaktherapie kan via het persoonsgebonden budget gefinancierd worden. Een persoonsgebonden budget wordt verstrekt wanneer de jeugdige of zijn ouders zich gemotiveerd op het standpunt stellen dat zij de individuele voorziening die een aanbieder levert, niet passend achten en naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort en die de jeugdige of zijn ouders van het budget willen betrekken, van goede kwaliteit is.